

[Baunsgaard.]

forhandlinger fremlægge sin vurdering af, hvor meget der samfundsmæssigt er basis for i samlet indkomstfremgang. Samtidig med fremlæggelsen af denne vurdering synes jeg regeringen bør gøre det klart, hvilke midler den agter at foreslå taget i anvendelse, såfremt indkomstrammen overkrides.

Med den placering, Danmark har ikke mindst i forholdet til udenrigshandelen, ja, så må indkomstudviklingen i Danmark tilpasses ikke alene udviklingen i den hjemlige produktivitet, men også valutaisituationen samt selvfølgelig løn-, pris- og omkostningsudviklingen i andre vestlige lande. Den meget store udenrigshandel nødvendiggør, at alle disse forhold vurderes i sammenhæng. Inden fremlæggelsen af en sådan vurdering med opstilling af den samlede indkomstramme bør regeringen indhente råd og oplysninger fra det økonomiske råds formandskab og fra Nationalbanken og senest samtidig med fremlæggelsen af sin vurdering offentliggøre de to organers råd. Og til styrkelse af mulighederne for at tilvejebringe så sikre vurderinger som muligt må en forbedret og mere aktuel løn- og indkomststatistik tilvejebringes.

Hvad tjenestemandsovrådet angår, da vil jeg gerne sige, at ved siden af, at jeg tror, at alle har en interesse i at fastholde det hidtidige princip om, at tjenstemandslønningerne følger udviklingen på det øvrige arbejdsmarked, så er det også af interesse at komme bort fra de hidtidige diskussioner mellem finansminister og organisationer om, hvor mange portioner der skal til for at opfylde den målsætning. Jeg tror helt oprigtig ikke, hverken minister eller organisationer kan være interesseret i disse stadig opdukkende diskussioner. Og derfor vil jeg anbefale, at man forud for regeringens overenskomstforhandlinger med tjenstemandsorganisationerne lader et neutralt organ vurdere udviklingen siden sidste overenskomstforhandling såvel på det private arbejdsmarked som på tjenstemandsområdet. I tilfælde af konflikter i forbindelse med overenskomstfornyelser på det private arbejdsmarked, hvor disse af folketetinget må anses for at berøre livsvigtige funktioner eller må antages at ville antage et sådant omfang, at det medfører alvorlig belastning

af samfundsmæssigheden, bør konflikterne henvises til endelig afgørelse ved en voldgiftsdomstol eller et overenskomstnævn, hvad man vil foretrække at kalde det.

Nu er det jo imidlertid vigtigt at fastholde, at indkomstudviklingen afhænger af mere end lønningerne. Pris- og avanceudviklingen spiller en lige så stor rolle, og derfor må der altid fastholdes en politik, der tillader den friest mulige konkurrence på alle områder. Vi ved alle, at det lader sig ikke gøre fuldt ud i praksis, hvorfor alle da også er enige om nødvendigheden af en monopollovgivning, men derudover kan der vel, som vi har det i loven om indseende med priser, være behov for en, skal vi sige vis beredskabslovgivning. Loven om indseende med priser skal primært tjene det formål at styrke den åbne konkurrence, og den må derfor formuleres således, at der gives monopoltilsynet beføjelser til at gribe ind over for enkeltområder og brancher, hvor manglende effektivitet i konkurrencen medfører en i forhold til det øvrige prisområde urimelig udvikling.

Pristalssystemet, som vi har det her i landet, indgår jo som en betydningsfuld faktor i indkomstudviklingen. Principielt er der vist enighed om værdien af en lønreguleringsordning. Det er imidlertid også åbenbart, at den nuværende pristalsordning ikke i alle enkeltheder virker tilfredsstillende, og der bør derfor gennemføres sådanne ændringer, at tilfældigt forårsagede forskydninger undgås. Vægtfordelingen i pristalsberegningen bør justeres så hyppigt, at den altid er i overensstemmelse med den konstaterede udvikling i forbrugsvaner.

Endelig vil jeg gerne fremhæve, at det radikale venstre deler den opfattelse, som venstre har udtrykt, at det særligt nedsatte udvalg til undersøgelse af inflationens årsager må fremlægge et resultat af sine undersøgelser senest til foråret 1966. Allerede da får vi jo de første, indledende oplæg til overenskomstforhandlingerne, og derfor tror jeg, det er vigtigt, at man får forelagt et sådant første resultat. Dernæst er det selvsagt meget vigtigt, at man i det omfang, hvor der kan påvises særlige inflationsårsager, indstiller sig på, at det må være en pligt for regering og folketing at bidrage til at søge sådanne særlige årsager fjernet. Samtidig må der naturligvis gives lønmod-